

Nr.	U-102
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Fastholdelse af bemanning til byggesagsbehandling
Politikområde	102 Borgerservice og administration
Udvalg	Økonomiudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås, at Favrskov Kommune styrker byggesagsbehandlingen ved at fortsætte og permanentgøre den midlertidige bevilling til området, som blev givet af Byrådet i januar 2018 på 870.000 kr. for årene 2018, 2019 og 2020. Beløbet pristalsreguleres med dette forslag til 900.000 kr.

Bevillingen i januar 2018 blev i særlig grad givet med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiden for byggesagerne. Denne var i løbet af 2016 og 2017 steget fra 4-5 uger til gennemsnitlig 14-16 uger og lå dermed væsentligt over såvel regeringens servicemål på 40-60 kalenderdage som Favrskov Kommunes egne mål om en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 4-6 uger.

Stigningerne i sagsbehandlingstiderne blev tilskrevet flere årsager, herunder skærpet konkurrence om kvalificerede medarbejdere, stigende sagsmængde, stigende aktivitet på ejendomsmarkedet, mere komplekse byggerier, nye regler og administrationsgrundlag for byggesagsbehandlingen samt håndtering af ventende ansøgere, som følge af de daværende lange sagsbehandlingstider.

Siden bevillingen blev givet i starten af 2018 er sagsbehandlingstiden blevet nedbragt og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for byggesagerne overholder aktuelt såvel de statslige som de kommunale servicemål. I samme periode er antallet af byggesager fortsat med at stige, og der er modtaget 20 % flere byggesager i 2019 end i 2017. Ses der over de sidste fem opgjorte år er sagsmængden steget hvert eneste år, og er fra 2015 til 2019 steget med 64 %.

Selv om der er gjort flere tiltag for at nedbringe sagsbehandlingstiden gennem optimering af sagsprocesser og systemer, øget dialog med ansøgere og lignende skyldes nedbringelsen af sagsbehandlingstiden i særlig grad, at der som følge af bevillingen, og effektiviseringer svarende til 330.000 kr. i Teknik og Miljø, er tilført ekstra resurser svarende til to årsværk til byggesagsafdelingen. Helt konkret er resurserne anvendt til ansættelse af to ekstra byggesagsbehandlere.

Selv om bevillingen, som beskrevet ovenfor oprindeligt blev givet for at nedbringe en opbygget sagspukkel og hermed sagsbehandlingstiden har den fortsatte stigning i antallet af byggeansøgninger medført, at der fortsat er behov for den nuværende bemanning, hvis den lave sagsbehandlingstid skal fastholdes. Nedbringes bemanningen efter 2020 må det forventes, at sagsbehandlingstiden atter vil stige for byggesager.

I Byggesagsafdelingen er der i dag 13 medarbejdere, som vil kunne fastholdes med bevillingen. Afdelingen varetager en lang række sagsområder herunder byggesagsbehandling, landzonesagsadministration, sagsbehandling af og registerføring i forhold til ændringer af matrikulære sager, adresseforhold samt BBR-registerførelse mv.

Der er løbende sket afrapportering om byggesagsbehandlingen til Teknik- og Miljøudvalget med opgørelse af sagsantal og sagsbehandlingstider. Byggesagsbehandlingen evalueres forud for budgetforhandlingerne i august 2020.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Fortsat styrkelse af byggesagsområdet vil understøtte mulighederne for at fastholde en kort gennemsnitlig sagsbehandlingstid for byggesager, som har høj prioritet for borgere og virksomheder. Samtidigt vil der kunne ydes en mere serviceorienteret sagsbehandling som følge af de tildelte resurser, fx gennem afvikling af fordialgmøder og vejledning af ansøgere.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	900	900	900	900
Driftsindtægter				

Nr.	U-103
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	x

Forslag	Digital arkivering
Politikområde	105 Tværgående udgifter
Udvalg	Økonomiudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
				x

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås, at der afsættes 500.000 kr. årligt til varetagelse af den obligatoriske opgave vedr. digital arkivering.

I budget 2020 (A-104) afsatte Byrådet 500.000 kr. til en kortlægning af opgaven med digital arkivering. Som det fremgik i anlægsforslaget, anslog it-afdelingen dengang, at der fremover skulle afsættes godt 1 mio. årligt til driftsopgaverne ved digital arkivering. Kortlægningen er vedlagt blokken. Som følge heraf vurderes det, at driftsudgifterne kan reduceres til 750.000 årligt, hvoraf de 250.000 findes ved omprioritering af opgaverne i Job og Økonomi sekretariatet.

En række af de mange digitale systemer, som kommunerne anvender, er ikke forberedt til arkivering. Det betyder, at system-leverandørerne skal have særskilt betaling for at facilitere arkivering/sletning i de respektive systemer. Den igangværende kortlægning skal bl.a. skabe et overblik over, hvilke systemer der indeholder sager, der skal arkiveres/slettes, og om disse systemer kan håndtere det. Vurderingen af driftsudgifterne er baseret på, at Favrskov Kommune arbejder efter en flerårig plan for at sikre de nødvendige digitale arkiveringer og at kadenen efterfølgende opretholdes.

Kommunens forvaltninger har i alt over 400 it-systemer til håndtering af sager inden for de respektive fagområder. I lighed med de tidligere "papirsager", har kommunen pligt til at slette og/eller arkivere digitale sager, som ikke længere er aktive. Hidtil har hovedfokus været på papirarkiver og opgaven har været forankret i "Arkivgruppen", som består af fire sekretariatsmedarbejdere samt en tovholder. Den øgede brug af digitale redskaber har betydet, at der ikke længere kommer nye papirsager. Desuden betyder den nye databeskyttelseslov (GDPR) et øget fokus på sletning af data. Opgaven med digital arkivering foreslås derfor placeret hos informationssikkerhedsteamet i it-afdelingen.

For at sikre den mest fleksible og økonomiske løsning foreslås det, at Favrskov Kommune opretter et såkaldt §7-arkiv og indgår i KOMDA-samarbejdet. Et §7 arkiv er en selvstændig arkivenhed i Favrskov Kommune – et kommunearkiv – hvis vedtægter godkendes af Favrskov Kommunes direktion. Det er et alternativ til at arkivere til Rigsarkivet. Et §7 giver lettere adgang til kommunale arkivalier, som vi ikke vil kunne opnå, hvis de lå i rigsarkivet. Den konkrete håndtering vil ske via KOMDA, som er en del af Aalborgs Stadsarkiv og som indgår aftaler med kommunale §7-arkiver om udførelse af opgaver inden for området digital arkivering. KOMDA sikrer allerede i dag bevaring af digitale arkivalier for 15 kommuner. KOMDA sikrer opbevaring af og adgang til digitale arkivalier og tilbyder desuden rådgivning om arkiveringsopgaven herunder forberedelse af arkivering og kvalitetssikring af data i forbindelse med arkivering.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Der er tale om en lovbunden opgave, som er reguleret i arkivloven og databeskyttelsesloven. Rigsarkivet fører tilsyn med kommunernes arkiver, mens Datatilsynet fører tilsyn med kommunens håndtering af persondata.

Driftsudgifterne til arkivopgaven forventes at være ca. 500.000 kr. årligt til eksterne leverandørers forberedelse af systemerne til arkivering samt lagerplads arkiveringshjælp hos KOMDA. De resterende ca. 250.000 kr. årligt skal anvendes til ½ årsværk til at varetage driften af arkivopgaven.

Der foreslås afsat 500.000 kr. i budgettet mens de resterende 250.000 kr. foreslås tilvejebragt via en omprioritering af opgaver i Job og Økonomi sekretariatet, der hidtil har været anvendt til håndtering af papirarkiver.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	500	500	500	500
Driftsindtægter				

Nr.	U-104
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Medarbejder til trafik- og vejområdet
Politikområde	102 Borgerservice og administration
Udvalg	Økonomiudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
				X

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås, at der årligt afsættes 500.000 kr. årligt i perioden 2021-23 til ansættelse af en administrativ medarbejder med landinspektørkompetencer til trafik- og vejområdet.

Kommunens samlede udgifter til drift og administration af vejområdet øges i takt med, at kommunen overtager ansvaret for opklassificerede veje.

Ved opklassificeringens afslutning forventes det kommunale vejnet forøget med i alt 15 %. Det er primært boligveje, med mange beboere, der opklassificeres. I projektets fire første etaper anslås det, at kommunen overtager driftsansvaret for 10.000 borgeres bopælsvej. Erfaringer viser, at veje med mange grundejere medfører et særligt stort administrationsbehov, da borgere har en særlig interesse i den vej, de bor på. Der er aktuelt 17 årsværk direkte tilknyttet Favrskov Kommunes trafik- og vejafdeling.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Beløbet finansierer ansættelsen af en ekstra administrativ medarbejder med landinspektørkompetencer. Ansættelsen vil understøtte administrationen af vejområdet og særligt fokusere på matrikulærsagsbehandling, borgerrådgivning og -dialog samt administration af udliciterede driftsopgaver. Derudover vil medarbejderen bidrage med viden på en lang række af Teknik og Miljøes fagområder, herunder matrikulære sager på plan-, natur- og køb og salgsområdet.

I Budget 2018-21 vedtog byrådet en årlig driftsudvidelse på 5,36 mio. kr. (2020-priser) til driften af opklassificerede veje (U-206ny). I forbindelse med 1. budgetopfølgning 2020 er beløbet reduceret med 1,77 mio. kr. på baggrund af erfaringer fra projektets første etape. En delmængde af disse overskydende midler foreslås prioriteret til ansættelse af en administrativ medarbejder.

Behovet for at permanentgøre stillingen evalueres i forbindelse med budgetlægningen for budget 2024-27 i sammenhæng med den planlagte evaluering af opklassificeringen af private fællesveje.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	500	500	500	0
Driftsindtægter				

Nr.	U-201
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Udmøntning af Klimaplan
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
				X

Beskrivelse af forslag:
<p>Det foreslås, at der årligt afsættes 500.000 kr. til udmøntning af Klimaplan 2025. Forslaget indgår i det vedtagne budget 2020-23 som anlægsforslag med 450.000 kr. i 2020 og overslagsårene.</p> <p>Midlerne har i de seneste år (2014 – 2020) primært været anvendt i forbindelse med energibesparende projekter. I projekterne har der været fokus på den borgernære indsats og aktivering af konkrete tiltag både i relation til mindre lokalsamfund, private boliger samt små og mellemstore virksomheder. Opfølgning på disse projekter viser en positiv virkning både på opnåede energibesparelse samt villigheden til at investere i energirenovering.</p> <p>For at sikre en forsat og intensiveret realisering af Klimaplanens tiltag, hvor Favrskov Kommune såvel som erhvervsliv og borgere bliver involveret i arbejdet med at gennemføre reelle CO2-reduktioner i kommunen, gennemføres forslaget for udmøntning af klimaplanen. Midlerne anvendes desuden i forbindelse med kortlægning og planlægning af kommunens initiativer på klima- og energiområdet.</p> <p>De konkrete tiltag fastlægges i forbindelse med vedtagelsen af klimaplanens projektkataloger, som vedtages af Byrådet hvert andet år. Seneste projektkatalog omfatter 2018-19. Der kommer projektkatalog gældende for 2020-21 til beslutning på Byrådsmødet i september i år.</p>

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:
<p>Midlerne skal medvirke til at sikre gennemførelse, samarbejde, dialog, formidling og synliggørelse af klimatiltag i Favrskov Kommune. Midlerne anvendes primært i eksterne samarbejdsprojekter, overvejende med private virksomheder og enkeltpersoner.</p> <p>Der er ikke afledte driftsøkonomiske konsekvenser forbundet med forslaget.</p>

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	500	500	500	500
Driftsindtægter				

Nr.	U-202
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Mårhundebekæmpelse i Favrskov
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
				X

Beskrivelse af forslag:
<p>Det foreslås, at der årligt afsættes 30.000 kr. til mårhundebekæmpelse. Forslaget er en genfremsættelse af sidste års anlægsforslag på 30.000 kr. årligt.</p> <p>Forslaget er et bidrag til det frivillige borgerarbejde, der foretages i kommunen, med bekæmpelse af det invasive rovdyr: Mårhunden. Beløbet skal understøtte jægerens indsats mod mårhunden. Udgifterne går til indkøb af diverse udstyr, som eksempelvis vildtkameraer, som jægerne i Favrskov Kommune kan låne til opsætning ved "lokkepladser". Beløbet bruges også til afholdelse af foredrag om bekæmpelse af mårhund, samt gennemførelse af kurser, hvor jægere kan blive uddannet til at foretage effektiv bekæmpelse. Det er Jægerrådet i Favrskov, der koordinerer indsatsen og arrangerer kurser, foredrag osv.</p> <p>Nedlagte mårhunde registreres, og det er derfor muligt at følge udviklingen i antallet af nedlagte mårhunde i Favrskov Kommune. Opgørelserne laves pr. kalenderår. Antallet af nedlagte mårhunde i Favrskov i 2020 vil kunne ses når opgørelsen er klar i sommeren 2021.</p>

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:
Initiativet fortsættes med 30.000 kr. årligt til understøttelse af jægerens indsats.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	30	30	30	30
Driftsindtægter				

Nr.	U-203
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Oprensning og forbedring af bynære vandhuller
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås, at der afsættes i 50.000 kr. årligt til oprensning og kommunal overtagelse af bynære vandhuller.

I Favrskov Kommune findes ca. 80 gadekær, branddamme eller øvrige kommunale bynære vandhuller. En væsentlig del af disse vurderes at have et stort behov for oprensning, da de er domineret af alger og har uklart vand. I nogle gadekær, kan der også være kunstige brinker, som skal vedligeholdes for at beskytte eksempelvis vejanlæg eller nærliggende bygningsværker. I nogle tilfælde kan der før oprensningen være behov for at foretage analyser af bundmateriale, hvis der er mistanke om forurenende stoffer.

En mindre del af de bynære vandhuller er beliggende på såkaldt "fælles jord" i landsbyerne og landdistrikterne, hvilket betyder, at de er registreret som "byens jord", "byens gader" eller "anden adkomst". Det er typisk ældre centralt beliggende gadekær med rekreativ værdi. For at disse vandhuller kan medtages i en kommunal drift, skal kommunens adkomst til arealerne først tinglyses.

Forslaget giver mulighed for en indledende start på en længerevarende proces med at overtage de få bynære vandhuller på "fælles jord" til kommunal drift samt nærmere undersøgelse af behovet og eventuelle forureningskrav til oprensninger.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

En oprensning vil generelt både give stor herlighedsværdi og større artsrigdom i og omkring vandhullet. Der er ofte stor forespørgsel og interesse herfor fra lokale borgere og bysamfund.

Forvaltningen vurderer, at oprensning af et vandhul i gennemsnit koster ca. 50.000 kr. Tinglysning og overtagelse af vandhullerne beliggende på "fælles jord" vurderes at koste mellem 20.000-50.000 kr. pr. vandhul. Forslaget vurderes således at give mulighed for tinglysning af 1-2 vandhuller eller forureningsanalyse af op til 5 vandhuller.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	50	50	50	50
Driftsindtægter				

Nr.	U-204ny
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Skovens Dag og Naturens Dag
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

Beskrivelse af forslag:

I Favrskov Kommunes friluftsstrategi har adgangen til naturen en høj prioritet. I tilknytning til friluftstrategien er der traditionelt blevet afholdt Naturens og Skovens dag. Disse arrangementer planlægges og afvikles i samarbejde med Favrskov Kommunes naturvejledning og en række frivillige foreninger. Favrskov Kommune ønsker fremadrettet at understøtte arrangementerne økonomisk med 50.000 kr. årligt.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Favrskov Kommune vil med en medfinansiering på 50.000 kr. kunne afholde en stor del af udgifterne til aktiviteterne, der relaterer sig til leje af lokaliteter, toiletfaciliteter, annoncering, bespisning af de aktive og øvrige udgifter.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	50	50	50	50
Driftsindtægter				

Nr.	U-205ny
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Aktiviteter i klimaugen i Favrskov
Politikområde	202 Natur, miljø og vandløb
Udvalg	Teknik- og Miljøudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

Beskrivelse af forslag:

Klimaugen Favrskov har nu været afholdt 3 gange 2017, 2018 og 2019. Initiativgruppen består fortrinsvis af frivillige organisationer og enkeltpersoner, og det er en stor opgave at planlægge og koordinere aktiviteten. Favrskov Kommune understøtter indsatsen med at planlægge og afvikle aktiviteten.

Samtidig understøttes de ældste klassers besøg på udvalgte såkaldte klimahotspots, som eksempelvis biogas-anlæg, vindmøller, naturgenopretningsprojekter m.m. Initiativgruppen stiller med guider i busserne, og besøgsstedet står for formidlingen.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Til at understøtte planlægning og afvikling af Klimauger bidrager Favrskov Kommune med et tilskud på 100.000 kr.

Til understøttelse af transport af de ældste skoleklasser til klimahotspots lejes 2 busser i 4 dage, hvilket beløber sig til 30.000 kr.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	130	130	130	130
Driftsindtægter				

Nr.	U-301
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Udvidelse med én ekstra plads i specialgruppen i Børnehuset Ellemose i Hadsten
Politikområde	302 Dagtilbud
Udvalg	Børne- og Skoleudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås, at antallet af pladser i specialgruppen i Børnehuset Ellemose udvides med en ekstra plads. Netto-udgiften udgør 148.000 kr. i 2021 og i overslagsårene. Beløbet svarer til differencen mellem en plads i en almindelig børnehave og en plads i en specialbørnehave.

Specialgruppen er i dag normeret til fire pladser fortrinsvis til børn med nedsat fysisk funktionsevne. Udvidelsen betyder, at antallet af pladser fremover udgør fem pladser.

Baggrunden for ønsket om udvidelse af antallet af pladser er en stigning i antallet af børn med nedsat fysisk funktionsevne, hvis trivsel og udvikling ikke kan tilgodeses i kommunens almene daginstitutioner.

I specialgruppen i Børnehuset Ellemose har der i 2018 i gennemsnit været indskrevet 5,7 børn, i 2019 var gennemsnittet 6,2 børn og i 2020 forventes en gennemsnitlig indskrivning på 5 børn i specialgruppen. Udvidelsen med en ekstra plads vil således betyde, at antallet af pladser fremadrettet bedre vil komme til at stemme overens med den reelle indskrivning.

Favrskov Kommune råder i dag over fire specialgrupper med i alt 24 specialpladser:

- Fire pladser i Børnehuset Ellemose i Hadsten
- Otte pladser i Børnehuset Vesterskovvej i Hadsten
- Seks pladser i Naturbørnehaven Bakkegården i Thorsø
- Seks pladser i Børnehaven Filuren i Hammel.

Børnene visiteres til en plads gennem PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning).

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

En udvidelse af antallet af specialpladser i Børnehuset Ellemose vil betyde, at der kan fastansættes medarbejdere til en normering på fem børn i specialgruppen, hvilket vil have en positiv betydning for kvaliteten af det specialpædagogiske arbejde med børnene.

Udvidelsen vil ikke have anlægsmæssige konsekvenser, da de fem børn kan rummes inden for de nuværende fysiske rammer.

Forslaget medfører en driftsudgift på 185.000 kr. årligt. Forældrebetalingen udgør 37.000 kr., hvilket betyder en årlig nettoudgift på 148.000 kr. i 2021 og overslagsårene.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	185	185	185	185
Driftsindtægter	-37	-37	-37	-37

Nr.	U-302
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Styrket indsats for inkluderende fællesskaber
Politikområde	301 Folkeskoler og fritidstilbud
Udvalg	Børne- og Skoleudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		x		

Beskrivelse af forslag:

Der foreslås en udvidelse på 9,2 mio. kr. i 2021 og 2022 og 4,2 mio. kr. årligt herefter til en styrket indsats for inkluderende fællesskaber i dagtilbuddene og skolerne.

Der er over de seneste år sket en stigning i antallet af børn, der henvises til specialundervisning. Denne udvikling betyder en væsentlig forskydning af ressourcer til specialundervisning fra skolernes inklusionstiltag og/eller fra almenundervisningen. For at styrke den inkluderende indsats i almenområdet og bremse væksten i antallet af børn, der segregeres til specialtilbud, afsættes midler til en styrket indsats for inkluderende fællesskaber i dagtilbud og skoler.

En styrket indsats for inkluderende fællesskaber skal medvirke til, at flere børn får den nødvendige støtte inden for almenområdet. Målet er, at flere børn trives og udvikler sig positivt, både fagligt, personligt og socialt i det lokale og almene dag- eller skoletilbud. Det er målet, at der år for år frem mod 2024 sker en positiv udvikling i takt med, at investeringen i det styrkede almenmiljø implementeres. Desuden er det målet, at der for skolerne under et opnås en økonomisk balance i forhold til det budgetterede på specialområdet i 2024.

Arbejdet med inkluderende fællesskaber vil kræve en flerårig omstilling og et tæt samarbejde mellem dagtilbud og skoler. Med dette udvidelsesforslag sikres et økonomisk løft af de inkluderende tiltag særligt i skolerne. Der henvises til det vedlagte baggrundsnotat for en uddybende beskrivelse af projektet.

Der afsættes midler, som det fremgår af tabellen. For at skabe et samlet billede af ressourcefordelingen indgår 2 mio. kr. afsat i Budget 2020-23 i rækken vedr. faglige ressourcepersoner. De enkelte poster uddybes nedenfor.

Tiltag (beløb i 1.000 kr., 2021-priser)	2021	2022	2023	2024
Ansættelse af faglige ressourcepersoner til at bistå dagtilbud og skoler via analyse, dataindsamling, inddragelse mv. med at etablere nye, inkluderende tilbud.	3.200	3.200	2.200	1.200
Etablering af forstærkede inkluderende tiltag lokalt i skoler, fx: - Tolærerordninger - NEST-klasser o. lign. - Specialpædagogiske tiltag og holddannelse - Kompetenceløft	8.000	8.000	4.000	5.000
I alt	11.200	11.200	6.200	6.200

Ansættelse af faglige ressourcepersoner

Dagtilbud og skoler skal i lokale samarbejdsklynger arbejde sammen om at styrke den inkluderende indsats sammen med PPR. Til at bistå klyngerne foreslås det, at der afsættes 3,2 mio. kr. i henholdsvis 2021 og 2022. Herefter sker der en gradvis decentralisering af det årlige beløb, således der er 2,2 mio. kr. til rådighed i 2023 og 1,2 mio. kr. i 2024 til et team af faglige ressourcepersoner, fx lærere og pædagoger med efteruddannelse inden

for det specialpædagogiske område. Det svarer til en fuldtidsmedarbejder pr. klynge (en skole og to-tre dagtilbud) i en opstartsperiode på to år.

Omstillingen til styrkede inkluderende fællesskaber foreslås at ske over fire år, sådan at erfaringer løbende kan udbredes. Det betyder, at omstillingen i høj grad vil have afsæt i indskolingen, samt at indsatsen særligt fokuseres og understøttes med ressourcepersoner i de klynger, der oplever det største pres på inklusionsopgaven.

De faglige ressourcepersoner skal bistå dagtilbud og skoler med at iværksætte nye pædagogiske tiltag, som skal styrke almenmiljøet og skabe bedre sammenhæng i overgangen mellem dagtilbud til skole. Ressourcepersonerne skal bidrage til, at nye tiltag i institutioner og skoler sker på baggrund af en grundig analyse af den nuværende pædagogiske praksis, viden og forskning på området samt læring fra tidligere forløb. I forlængelse heraf skal der være en lokal undersøgelse af, hvilke målgrupper de nye tiltag skal imødekomme, hvilke fysiske rammer, der er nødvendige, samt hvilke kompetencer, der vil blive behov for. Udviklingen af nye tiltag skal ske med inddragelse af alle relevante aktører, herunder børnene og de unge selv, forældre, medarbejdere og øvrige samarbejdspartnere.

Det er afgørende, at der i planlægningen af nye tiltag sættes konkrete målsætninger, som løbende følges tæt på alle ledelsesniveauer. Forslag til den videre proces vil blive forelagt Byrådet i en sag i oktober 2020. Desuden vil Børne- og Skoleudvalget løbende blive forelagt status, og Børn og Kultur vil over for Byrådet afrapportere på resultaterne af indsatsen minimum årligt.

I ovenstående økonomioversigt er det forudsat, at budgettet til teamet af ressourcepersoner reduceres fra og med 2023, og at disse midler tilsvarende overføres til skolernes decentrale budgetter som ekstra midler til inkluderende tiltag. Decentraliseringen af midler er indregnet i budgetbeløbet til skolerne på henholdsvis 4,0 og 5,0 mio. kr. i 2023 og 2024. Den gradvise decentralisering forudsætter, at der over de kommende to til tre år opnås de ønskede resultater af inkluderende fællesskaber. Alternativt skal der tages fornyet stilling til, hvordan det samlede projekt skal tilpasses og videreføres.

Lokale inkluderende tiltag i skolerne

Mens de faglige ressourcepersoner er ankerpersoner i at forberede, planlægge, koordinere og understøtte de inkluderende indsatser i dagtilbud og skoler, er der behov for at tilføre ekstra ressourcer til at drive de indsatser, som skal forstærke almenmiljøet i skolerne.

Der afsættes derfor midler øremærket skolernes konkrete etablering af inkluderende tiltag og læringsmiljøer inden for rammerne af almenområdet. Midlerne skal bidrage til skolernes mulighed for driftsmæssigt at afvikle nye tiltag, som udvikles i samarbejde med ressourcepersoner og PPR. Det gælder fx afprøvning af NEST-klasser og særlige undervisningstiltag, der har til formål bedre at matche elevernes forudsætninger og motivation. Det kan fx være uderumsundervisning, tolærerordninger, holddannelse, øget omfang af praktisk-musiske discipliner, idræt, skoleskak mv. Desuden kan midlerne anvendes til kompetenceudvikling for medarbejderne inden for dette område. Som det fremgår af ovenstående tabel er der afsat et ekstraordinært budgetbeløb på 8 mio. kr. i 2021 og 2022, således at der skabes de bedst mulige forudsætninger for omstillingen til inkluderende fællesskaber.

Midlerne fordeles efter KORA-modellens fordelingsnøgle for inklusion, således at der tages højde for forskelle i elevsammensætningen mellem skolerne. Det betyder, at skoler med forventet større pres på inklusionsopgaven modtager relativt flere midler.

Det økonomiske bidrag til skolerne skal ses i sammenhæng med, at der som følge af finansloven for 2020 er afsat ekstra midler til flere lærere i folkeskolen. Skolerne i Favrskov Kommune modtager herfra 3,2 mio. kr. i 2020, som fordeles efter elevtal. For de kommende år forventes det, at Favrskov Kommune modtager 4,7 mio. kr. i 2021, 6,4 mio. kr. i 2022 og 9,4 mio. kr. i 2023.

Behov for investeringer i fysiske rammer og inventar

Udviklingen af inkluderende fællesskaber forudsætter gode fysiske rammer. Som bidrag til, at dagtilbud og skoler kan forbedre de fysiske rammer samt anskaffe evt. særlige undervisningsmidler, er der afsat to anlægspuljer til dette formål (A-309 og A311).

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Børn og Kultur vurderer, at udvidelsesforslaget vil gøre det muligt, at dagtilbud og skoler kan udvikle og implementere flere og styrkede inkluderende tiltag og indsatser i almenområdet, således at flere børn trives og udvikler sig positivt, både fagligt, personligt og socialt. Indsatsen skal samtidig bidrage til, at der opnås en bedre økonomisk balance mellem almen- og specialområdet på skolerne i takt med, at investeringen i det styrkede almenmiljø implementeres.

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser for nuværende tildelingsmodel på specialundervisningsområdet. Tildelingsmodellen indebærer, at midlerne til specialundervisning er udlagt til skolerne, hvorefter skolerne heraf finansierer ca. 170.000 kr. pr. år for hvert barn, der visiteres til specialundervisning. Den enkelte skole har således dette beløb samt grundtildelingen pr. elev til rådighed, hvis barnet vedbliver at gå på skolen.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	9.200	9.200	4.200	4.200
Driftsindtægter				

Nr.	U-303
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Anbringelsesområdet og særlige dagtilbud
Politikområde	303 Sårbare børn og unge
Udvalg	Børne- og Skoleområdet

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
				X

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås at tilføre området for sårbare børn og unge 7,15 mio. kr. årligt fra 2021. Udvidelsen skal dække et højere udgiftsniveau på området for sårbare børn og unge, særligt ift. anbragte børn og unge og særlige dagtilbud på i alt ca. 8,0 mio. kr. årligt. Børn og Familie iværksætter indsatser, som forventeligt kan reducere udgifterne med 850.000 kr. årligt. Det betyder, at det forventede højere udgiftsniveau vil være på 7,15 mio. kr. årligt. Dette foreslås håndteret via en udvidelse af budgettet til området samt forslag til reduktioner på i alt 1,25 mio. kr. i 2021 og 1,5 mio. kr. i overslagsårene (R-314), som delvist kan kompensere for de øgede udgifter på området.

Det højere udgiftsniveau siden efteråret 2019 skyldes flere anbringelser end forventet, og at niveauet er fortsat ind i 2020. Samtidig har der været et øget behov for særlige dagtilbudspladser efter serviceloven. Samlet betyder det øgede udgifter på 7,0 mio. kr. i 2020. Samtidig modtager kommunerne mindre statslig refusion end forventet på særligt dyre enkeltsager, hvilket betyder en mindreindtægt på 1,0 mio. kr. I alt er der på baggrund af aktivitetsniveauet i maj 2020 således et merforbrug på området på 8,0 mio. kr. Det forventes at udgiftsniveauet vil fortsætte i 2021.

Øget behov 2020	Forventet merforbrug i 2020
Øgede udgifter <ul style="list-style-type: none"> Flere anbringelser i efteråret 2019. Samme niveau er fortsat i 2020. Øget behov for særlige dagtilbudspladser efter serviceloven. 	7,0 mio. kr.
Mindreindtægt (refusion) for særligt dyre enkeltsager	1,0 mio. kr.

Ved at tilføre ekstra midler til forebyggende indsatser (jf. Budget 2017-20) var forventningen, at der kunne spares 2,0 mio. kr. på anbringelsesudgifterne i 2020, yderligere 1,0 mio. kr. i 2021 og endnu yderligere 1,0 mio. kr. i 2022.

Det har ikke været muligt at indfri denne besparelse i 2019 og det forventes heller ikke at være muligt i 2020.

Dette udvidelsesforslag skal ses i sammenhæng med reduktionsforslag R-314 "Reduktioner på Børne- og Familieområdet som følge af merudgifter til anbringelser", hvor der foreslås en række reduktioner på området på i alt 1,25 mio. kr. i 2021 og i 1,5 mio. kr. årligt i overslagsårene til at kompensere for de øgede udgifter. Forslagene beskrives i R-314 og uddybes yderligere i baggrundsnotatet "Økonomiske udfordringer for området for sårbare børn og unge", som er vedlagt R-314.

Ud over de foreslåede reduktioner til at kompensere for de øgede udgifter, foreslår Børn og Familie at iværksætte yderligere to initiativer, som forventeligt vil reducere udgifterne på området med i alt 850.000 kr. årligt fra 2021:

- Øget kontinuitet i anbragte børns liv (550.000 kr. årligt)
- Nedbringelse af udgifter på anbringelsesområdet gennem specialisering i kontraktforhandlinger (300.000 kr. årligt)

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Udvidelsen vil dække de forventede øgede udgifter til området i 2021 og i overslagsårene ved samme aktivitetsniveau som i maj 2020.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	7.150	7.150	7.150	7.150
Driftsindtægter				

Nr.	U-401
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Fortsat implementering af 'Det nære sundhedsvæsen'
Politikområde	401 Ældre
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
				X

Beskrivelse af forslag:
<p>Det foreslås, at der afsættes 1,350 mio. kr. til ældreområdet til varetagelse af nye opgaver som følge af "Det nære sundhedsvæsen".</p> <p>Forslaget vil kunne afhjælpe et aktuelt budgetpres på sygeplejeområdet, hvor der de senere år er oparbejdet et merforbrug pga. en stigende opgavemængde. Merforbruget knytter sig til ansættelsen af to sygeplejersker. Forslaget vil endvidere muliggøre ansættelse af yderligere en sygeplejerske således, at den nuværende service vil kunne fastholdes og nye opgaver i tilknytning til den fortsatte implementering af "Det nære sundhedsvæsen" vil kunne løses.</p> <p>Endelig vil forslaget kunne dække den årlige merudgift på ca. 180.000 kr. til IV-behandling i borgerhjem, i sygeplejeklinikker, på korttidsafdelingerne og på plejecentrene (jf. Byrådets beslutning april 2020). Dette vil også gøre sig gældende for den palliative (symptomlindrende) indsats og ved øget undervisning/supervision af social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere, som har ansvaret for de fleste pleje- og omsorgsopgaver hos den enkelte borger.</p>

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:
<p>Med forslaget kan den nuværende service fastholdes og at de beskrevne opgaver som følge af "Det nære sundhedsvæsen" vil kunne løses.</p> <p>Et stigende antal komplekse opgaver fra regionens sygehuse flyttes til plejecentrene, korttidsafdelinger og de udekørende sygeplejegrupper. Denne opgaveforskydning sker blandt andet på baggrund af, at borgere udskrives hurtigere end tidligere fra sygehusene (siden 2008 er antallet af patienter, som bliver indlagt og udskrevet samme dag, steget med 36 procent ifølge en undersøgelse fra Momentum lavet på baggrund af tal fra Landspatientregisteret i 2017). Det medfører ofte, at borgerne skal på korttidspladser i kommunen, inden de kan komme hjem. Når borgere indlægges på et korttidsafsnit kræver de i stigende grad døgnvagt. Der er sket en stigning i behovet for døgnvagt i Favrskov Kommune fra 2018 til 2020. Alene i de første fire måneder i 2020 er behovet for døgnvagt pt. på samme niveau som for hele 2019. Flere borgere bliver desuden behandlet hjemme eller på korttidspladser fremfor på sygehuset. Særligt for de borgere, der har demens, er tilgangen at undgå indlæggelser og beholde borgeren hjemme i vante omgivelser.</p> <p>Kompleksiteten i den kommunale sygepleje øges ved tilførsel af opgaver inden for blandt andet IV-medicinering, sundhedsvisitationer, samt instrumentel og specialiseret sygepleje. Med opgaverne øges ressourcebehovet til koordination, samarbejde og kommunikation både internt, eksternt og på tværs af sektorer.</p> <p>Herudover ønsker flere borgere at afslutte livet i eget hjem, hvilket fordrer flere ressourcer til sikring af solide sygeplejefaglige kompetencer indenfor bl.a. arbejde med en værdig død og den palliative indsats.</p>

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	1.350	1.350	1.350	1.350
Driftsindtægter				

Nr.	U-402
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Udvidelse af daghjemstilbud til demente
Politikområde	401 Ældre
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
	X			

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås at udvide kapaciteten i daghjemstilbuddene for demente med 12 pladser.

Favrskov Kommune har to dagtilbud til borgere med demenssygdom. Det ene er kolonihaven Lykkebo i Hadsten, og det andet er daghjemstilbuddet i Hammel, der ligger på Plejecenter Tinghøj. Med forslaget foreslås det at udvide med endnu et tilbud, hvor der kan være daghjem.

I daghjemmene er der fokus på at udvikle og vedligeholde daglige færdigheder gennem forskellige aktiviteter. Dagtilbuddene bidrager til at forbedre borgernes livsudfoldelse via målrettet træning, socialt samvær og fælles aktivitet. Derudover vedligeholdes funktionsniveauet hos borgere med demenssygdom længst muligt, så de kan blive i eget hjem på trods af sygdommen. Ud over træning inddrages borgerne i aktiviteter som madlavning, sang og højtlesning. I kolonihaven Lykkebo er der også mulighed for at hjælpe til med at vedligeholde hus og have.

Daghjemmene har åbent på alle hverdage i tidsrummet 9-15.

Forslaget skal ses i relation til forslag R-403 om at nedlægge aftenåbningen i daghjemstilbuddene.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

De pårørende efterspørger jf. 'Undersøgelse af demensområdet i Favrskov Kommune' (2019) flere daghjemstilbud i dagtimerne, så borgerne kan komme oftere i dagtilbuddene. Nogle pårørende ønsker dagtilbud, da de fortsat arbejder i dagtimerne. De pårørende har således ikke glæde af aftenåbning, men ser daghjemstilbuddene som en reel aflastning, da det er i dagtimerne, at de pårørende har mulighed for at gå til læge, tandlæge, frisør og lignende.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	250	250	250	250
Driftsindtægter				

Nr.	U-403
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Stigende udgifter på handicap- og psykiatriområdet
Politikområde	402 Handicap og Psykiatri
Udvalg	Social og Sundhedsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
				X

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås, at der afsættes 1,6 mio. kr. i 2021 og overslagsårene til at finansiere stigende udgifter på handicap- og psykiatriområdet. En del af udvidelsen (0,5 mio. kr.) finansieres ved at omlægge udgifter fra administration til den borgernære opgaveløsning. Denne del af forslaget skal ses i relation til R-410 om reduktion af ledelsesbetjening og udvikling i Handicap og Psykiatri.

Favrskov Kommune har siden 2007 haft en stigning i udgifterne på handicap- og psykiatriområdet på 43,2 mio. kr., når der korrigeres for den demografiske udvikling samt pris- og lønudviklingen. Senest er der blevet tilført 10,1 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til budgettet på handicap- og psykiatriområdet.

Favrskov Kommune oplever, i lighed med udviklingen på landsplan, fortsat stigende udgifter på handicap- og psykiatriområdet. Der er ved 2. budgetopfølgning 2020 konstateret et forventet merforbrug på området på 5,9 mio. kr. I budgetopfølgningerne er der beskrevet tiltag, der reducerer budgetpresset med ca. 4,3 mio. kr. Den resterende udfordring på 1,6 mio. kr. foreslås håndteret med dette udvidelsesforslag.

Favrskov Kommunes udgifter til voksne med særlige behov ligger, på trods af de seneste års tilførsel af midler, betydeligt under både en kommunal sammenligningsgruppe, gennemsnittet i kommunerne i Region Midtjylland og resten af landet (Kilde: ECO nøgletal, VIVE). Udgiftsniveauet korrigeret for udgiftsbehovet er i Favrskov Kommunes budget 2020 på indeks 92,9, mens det er 103,4 for sammenligningsgruppen, 101,7 for kommunerne i Region Midtjylland og 100 for hele landet.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

I lighed med tidligere år opleves der fortsat et udgiftspres på handicap- og psykiatriområdet, der hovedsageligt skyldes en nettotilgang af borgere til botilbuddene. De stigende udgifter dækker over mange økonomiske ændringer i både opad- og nedadgående retning for borgere, der modtager støtte.

Af ændringer, som bidrager væsentligt til merforbruget, kan bl.a. nævnes tilgang af to borgere med erhvervet hjerneskade (2 mio. kr.), en væsentlig takststigning på en borger grundet ændret adfærd (0,8 mio. kr.), og et afbrudt efterværn, hvor der har været behov for en mere omfattende indsats (0,5 mio. kr.).

Samtidig er der også borgerforløb, hvor udgifterne er lavere end forventet. Heriblandt er der en borger, hvor rehabiliteringen er sket hurtigere end forventet (0,8 mio. kr.), og en anden borger, hvor indsatsen er ændret fra botilbud til en særlig støtte i eget hjem (0,8 mio. kr.).

Hvis udgifterne i 2021 ligger på samme niveau som 2020, og tiltagene beskrevet i 2. budgetopfølgning 2020 har effekt som forudsat, forventes der et merforbrug på 1,6 mio. kr. i 2021 på handicap- og psykiatriområdet.

For at imødegå budgetpresset i 2021 foreslås bestillerbudgettet på handicap- og psykiatriområdet udvidet med 1,6 mio. kr. i 2021 og overslagsårene.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	1.600	1.600	1.600	1.600
Driftsindtægter				

Nr.	U-404
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Styrket indsats til borgere med senhjerneskade og deres pårørende
Politikområde	401 Ældre/403 Sundhed
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

<p>Beskrivelse af forslag:</p> <p>Det foreslås, at der afsættes 500.000 kr. til at styrke indsatsen til borgere med senhjerneskade og deres pårørende. Forslaget indebærer, at Favrskov Kommunes hjerneteam udvides med en ekstra sundhedsfaglig medarbejder (fx fysio- eller ergoterapeut med specialviden inden for neurologisk rehabilitering).</p> <p>Senhjerneskade er en skade på hjernen, der følger af ulykke eller sygdom (fx blodprop, blødning eller kræft i hjernen). En hjerneskade kan medføre væsentlige fysiske, psykiske, sociale og kognitive vanskeligheder og dermed forandre hverdagen markant for den ramte og de pårørende.</p> <p>Efter en hjerneskade er det nødvendigt at genoptræne de evner, som borgeren har mistet eller fået nedsat i forbindelse med hjerneskaden. Genoptræningen er en del af en samlet rehabilitering, som skal forbedre borgerens mulighed for at leve et så normalt liv som muligt. Favrskov Kommunes hjerneteam varetager rehabiliteringen for borgere over 18 år efter de er udskrevet fra hospitalet. Borgerne har typisk behov for intensiv og langvarig genoptræning.</p> <p>Antallet af borgere, som har afsluttet et rehabiliteringsforløb i hjerneteamet, er steget fra 56 i 2017 til 60 i 2018 og 66 i 2019. Derudover er hospitalerne som noget nyt fra 2019 begyndt at henvise borgere med kræft i hjernen til hjerneteamet. Det skyldes, at der er kommet øget fokus på vigtigheden af genoptræning for disse borgere. Genoptræningsforløbet for en borger med kræft i hjernen er ofte kompleks og tidskrævende, men erfaringerne viser, at borgerne kan opnå bedre funktionsniveau og højere livskvalitet. Forslaget skal sikre, at hjerneteamet kan imødekomme behovet for rehabilitering til det stigende antal borgere og den nye målgruppe.</p> <p>Derudover indebærer forslaget, at borgere med senhjerneskade og deres pårørende tilbydes øget støtte i overgangen fra et afsluttet genoptræningsforløb til den nye hverdag. For mange bliver en del af følgerne af hjerneskaden først for alvor tydelige, når den hjerneskadede skal vende tilbage til familie- og hverdagslivet. Det kan fx være, at de oplever problemer med hukommelse og dømmekraft, ikke kan fortsætte med deres arbejde og må overlade opgaver og ansvar til pårørende.</p> <p>Derfor vil hjerneteamet bl.a. arbejde med at styrke borgerens netværk og samtidig skabe mulighed for, at borgere kan dele erfaringer og spejle sig i andre med lignende udfordringer. Den styrkede indsats vil også omfatte de pårørende, som er en afgørende ressource i den rantes videre liv. De pårørende vil modtage undervisning, som skal øge deres forståelse og muligheder for at håndtere de udfordringer, der kommer i kølvandet på en hjerneskade i familien.</p>

<p>Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:</p> <p>Det foreslås, at der afsættes 500.000 kr. til at udvide hjerneteamet med en sundhedsfaglig medarbejder (et årsværk) med specialviden inden for neurologisk rehabilitering. Favrskov Kommunes hjerneteam er et tværfagligt</p>
--

team bestående af fysio- og ergoterapeuter, talepædagog, neuropsykolog og en hjerneskadekoordinator. Der er i dag ansat medarbejdere svarende til ca. seks årsværk i teamet.

Med den foreslåede indsats styrkes Favrskov Kommunes rehabiliteringstilbud til familier, der rammes af alvorlig sygdom eller ulykke. Den styrkede indsats forventes at forbedre borgernes muligheder for at genoptage et så meningsfuldt og selvstændigt liv som muligt.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	500	500	500	500
Driftsindtægter				

Nr.	U-405
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Driftsudgifter til flere ældre i plejeboliger
Politikområde	401 Ældreindsats
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
				X

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås, at der afsættes et yderligere driftsbudget til pleje af flere ældre i plejeboliger.

Antallet af 80+ årige i Favrskov Kommune er stærkt stigende. Til budgetlægningen for 2021-24 er der derfor medio 2020 udarbejdet en ny plejeboliganalyse (der henvises til anlægskblok A-401), der bl.a. indeholder bud på udviklingen i behovet for plejeboliger, korttidspladser og akutpladser for perioden 2020-2035.

Plejeboliganalysen tager udgangspunkt i den forventede befolkningsudvikling i kommunen for 80+ årige. I vurderingen af behovet for plejeboliger indgår en forudsætning om "sund aldring" på en sådan måde, at behovet for plejeboliger reduceres i takt med den forventede stigning i sundheden blandt den ældre del af befolkningen.

Analysen viser, at der de kommende år er behov for markant flere plejeboliger i Favrskov Kommune.

Behov for plejeboliger	2020	2021	2025	2030	2035
	21	19	48	94	133

På baggrund af plejeboliganalysen foreslås der opført 60 plejeboliger i Hadsten med indflytning primo 2025, hvoraf de 12 i en periode anvendes fleksibelt til korttidspladser. Endvidere foreslås på kortere sigt en udvidelse af plejeboligantallet med 12 boliger på Solhøj i Hammel fra medio 2022. Anlægsprojekterne er omtalt i anlægskblokkene A-401 og A-402.

Den årlige driftsudgift til 60 plejeboliger, hvoraf de 12 i en periode anvendes fleksibelt til korttidspladser, udgør 30,7 mio. kr. Den årlige driftsudgift til 12 ekstra plejeboliger på Solhøj udgør 4,2 mio. kr.

Driftsudgifterne er opgjort i henhold til den gældende resursetildelingsmodel på plejecentrene. Herudover er der budgetteret med øgede udgifter til træning, aktivitet, administration samt modtagekøkken.

Når en borger flytter i en plejebolig, sker der som oftest en reduktion af det samlede antal visiterede timer i hjemmeplejen (fritvalgsområdet). Administrationen har i flere omgange opgjort det gennemsnitlige antal visiterede timer for de borgere, der flytter i en plejebolig. Ligeledes har KL foretaget analyser heraf. Baseret på den seneste opgørelse vurderer Job og Økonomi, at antallet af visiterede timer kan reduceres med 7,1 time pr. borger, der indflytter i en plejebolig. Hertil kommer visiteret tid til sygepleje.

Samlet set medfører 48 ekstra plejeboliger, at budgettet i hjemmeplejen kan reduceres med 8,3 mio. kr. og for de 12 plejeboliger med 2,1 mio. kr. Der kan ikke foretages reduktioner i hjemmeplejen som følge af flere korttidspladser.

Nettomerdgiften udgør samlet set 24,5 mio. kr. i 2025 for begge projekter.

Favrskov Kommunes demografimodel på ældreområdet medfører, at budgettet til hjemmepleje, sygepleje og hjælpemidler forøges i takt med stigningen i antallet af ældre. Der er imidlertid ikke en demografafhængig tildelingsmodel til plejeboliger.

Antallet af borgere i plejeboliger (enten i Favrskov Kommune eller andre kommuner) har imidlertid været stigende de senere år. Det foreslås, at der indføres en demografimodel på plejeboligområdet. Formålet er at reservere et stigende budget til flere plejeboliger eller til køb af plejebolig-pladser i andre kommuner. Den primære begrundelse for at indføre en demografimodel i forhold til plejeboliger er at undgå store spring i budgetterne, når der bygges yderligere plejeboliger. Demografimodellen skal samtidig bidrage til at give et mere retvisende billede af udgifterne på ældreområdet og dermed den samlede kommunale økonomi over flere budgetperioder.

Demografibudgettet placeres uden for ældreområdets budget, så der løbende tages politisk stilling til tilførsel af yderligere budget til eventuelle merudgifter til plejeboligpladser. Det foreslås, at der i budgettet for 2021-24 reserveres en pulje på 5 mio. kr. i 2021, 10 mio. kr. i 2022, 15 mio. kr. i 2023 og 20 mio. kr. i 2024.

De 2 nye plejeboligbyggerier (A-401 og A-402) forventes at blive taget i brug i henholdsvis 2022 og 2025.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Den afledte driftsudgift til de to nye plejeboligbyggerier er baseret på den nuværende tildelingsmodel og dermed også den resursetildeling, der blev anvendt i forbindelse med ibrugtagningen af Plejecenter Solhøj.

Det foreslåede demografibeløb vurderes i forbindelse med de kvartalsvise budgetopfølgninger samt den årlige budgetlægning.

Ved sidste års budgetlægning blev der indarbejdet et driftsbudget på 7 mio. kr. til driftsudgifter til flere ældre i plejeboliger i 2023 og frem. Dette beløb er fratrukket i nedenstående tal, der viser behovet for yderligere driftsbudget til borgere i plejeboliger de kommende år.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	5.000	10.000	8.000	13.000
Driftsindtægter				

Nr.	U-406ny
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	x

Forslag	Styrket forebyggelsesindsats i forhold til tobak, snus m.v.
Politikområde	403 Sundhed
Udvalg	Social- og Sundhedsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
				x

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås, at der afsættes 200.000 kr. i 2021 og 2022 til at styrke den forebyggende indsats målrettet unges brug af tobak, snus og rusmidler.

Forslaget indebærer en ekstraordinær indsats, hvor unge informeres om skadevirkninger ved brug af tobak og rusmidler med henblik på at forebygge, at de begynder at ryge, benytte andre tobaks- og nikotinprodukter (fx snus), få et u hensigtsmæssig forbrug af alkohol eller tage euforiserende stoffer. I indsatsen skal der samtidig være fokus på at styrke børn og unges sociale kompetencer og træne dem i at modstå det sociale pres, der kan opstå, når de ser at andre fx ryger.

Indsatsen skal særligt målrettes elever i udkolingen og på ungdomsuddannelserne, herunder gymnasiet.

I de senere år er snus blevet mere udbredt blandt unge i Danmark. En undersøgelse fra Sundhedsstyrelsen (2020) viser, at hele 10 % af 15-24 årige bruger snus dagligt eller lejlighedsvist. Ca. halvdelen (49 %) af disse unge svarer, at de allerede har forsøgt at stoppe deres forbrug. Samtidig viser undersøgelsen, at størstedelen af unge ser snus i deres hverdag – bl.a. fordi venner bruger det eller de ser det på de sociale medier. Snus skal derfor være en del af forebyggelsesindsatsen målrettet unges tobaks- og rusmiddelbrug.

Indsatsen forankres i sundhedsplejen og tilrettelægges i samarbejde med bl.a. skoler, ungdomsuddannelser, Favrskov Rusmiddelcenter, SSP, rygestoprådgivere og tandplejen.

Som led i indsatsen udbygges en ungeprofilundersøgelse, som skal vise, hvor udbredt brugen af tobak, andre tobaks- og nikotinrelaterede produkter, alkohol og stoffer er blandt 17.-25. årige i Favrskov Kommune. Undersøgelsen bruges som afsæt til en mere målrettet forebyggelsesindsats.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Unge er særligt sårbare over for skadevirkningerne af tobak, alkohol og stoffer. Deres fysiske helbred svækkes og samtidig kan indlæringsparathed og sociale kompetencer blive påvirket i negativ retning. Disse skadevirkninger kan begrænses, hvis de unge støttes i at begrænse brugen af tobak og rusmidler.

Forslaget understøtter handleplanen for 2020-2021 til Favrskov Kommunes sundhedspolitik, hvor forebyggelse af tobak- og rusmiddelbrug er et særligt prioriteret indsatsområde.

Det forventes, at der i løbet af 2021 og 2022 opbygges viden, metoder og materialer, som også kan anvendes i forebyggelsesindsatsen efter 2023.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	200	200	0	0
Driftsindtægter				

Nr.	U-602
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Aftaler for særlige kulturtilbud
Politikområde	603 Det kulturelle område
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås at udvide budgettet til "Aftaler for særlige kulturtilbud" med 85.000 kr. årligt. Der er i Budget 2021 og overslagsårene i forvejen afsat et beløb på 102.000 kr., der pt. udmøntes som et årligt tilskud til Modelbane Europa og Busbjerg Spillene.

Favrskov Kommune har en række særlige kulturtilbud, der er med til at profilere Favrskov Kommune på forskellig vis. De særlige kulturtilbud er kendetegnet ved at være årligt tilbagevendende begivenheder, der har behov for et driftstilskud til at sikre den fornødne finansielle stabilitet til at planlægge og udvikle deres aktiviteter. De særlige kulturtilbud falder uden for rammerne af Kulturinitiativer, Kulturelt Samvirke og kulturområdets øvrige støttemuligheder, da der ikke gives støtte til aktiviteter, der har karakter af løbende drift.

Med vedtagelsen af Budget 2018-21 blev det besluttet at samle en række af de særlige kulturtilbud under Kultur- og Fritidsudvalgets område med årlige tilskud for en treårig periode. De særlige kulturtilbud vedrørte dengang Hinnerup Garden, Stones by the River, Modelbane Europa og Busbjerg Spillene. I forbindelse med Budget 2021-24 foreslås det, at der afsættes fornyet tilskud. Projektet Stones by the River er ophørt, og det foreslås i stedet for, at "Spil Dansk" omfattes af beløbet til særlige kulturtilbud.

Det foreslås, at der fra 2021 afsættes 45.000 kr. årligt til tilskud til Hinnerup Garden. Hinnerup Garden blev med vedtagelsen af Budget 2018-21 tildelt 45.000 kr. årligt i en treårig periode. Der er ikke afsat et beløb til tilskud til Hinnerup Garden i 2021 og overslagsårene, hvorfor Hinnerup Gardens tilskud vil bortfalde, hvis det ikke fornyes. Tilskuddet kan alene anvendes til foreningens drift og aktiviteter, som for eksempel undervisning og nødvendigt udstyr.

Det foreslås endvidere, at der fra 2021 afsættes 40.000 kr. årligt til tilskud til "Spil Dansk". Spil Dansk er de seneste to år finansieret af beløbet til Kulturinitiativer. Da Spil Dansk er en årligt tilbagevendende begivenhed, falder det uden for rammerne af Kulturinitiativer og bør derfor ikke finansieres derfra fremover. Tilskuddet anvendes til køb af kommunepakke med koncerter, foredrag og workshops, der afvikles i samarbejde med skoler, kommunale institutioner, forsamlingshuse mv. Kulturelt Samvirke er tovholder på projektet.

Det foreslås, at tilskuddene fremover gøres til faste tilskud. Det foreslås, at det er Kultur- og Fritidsudvalget, som beslutter, hvis der skal ske ændringer i fordelingen af tilskud til særlige kulturtilbud. Alle tilskud betinges af, at tilskudsmodtager én gang årligt indsender regnskab og en kort afrapportering til Kultur- og Fritidsudvalget, hvor der redegøres for anvendelsen af tilskuddet.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

En ændring af de særlige kulturtilbud til faste tilskud vil give mulighed for at understøtte de særlige kulturtilbud, der giver værdi for borgerne og er med til at profilere Favrskov Kommune på forskellig vis. Forslaget vil give de

særlige kulturtilbud bedre mulighed for en mere fleksibel tilrettelæggelse af nye aktiviteter og tiltag samt give den fornødne finansielle stabilitet til at planlægge disse nye aktiviteter og tiltag over flere sæsoner.

Forslaget giver mulighed for at fastholde et tilskud til Hinnerup Garden, der ellers vil bortfalde. Forslaget vil sikre de særlige kulturtilbud et nødvendigt årligt driftstilskud for at sikre tilbuddenes fortsatte eksistens.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	85	85	85	85
Driftsindtægter				

Nr.	U-603
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Læseinitiativer i et samarbejde mellem biblioteker og skoler
Politikområde	603 Det kulturelle område
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås at afsætte 50.000 kr. årligt til nye læseinitiativer i et samarbejde mellem biblioteker og skoler. Initiativerne skal styrke læsekulturen blandt eleverne på mellemtrinnet i Favrskov Kommune.

Favrskov Kommunes kvalitetsrapport for folkeskolen 2018/19 viser, at der er behov for at intensivere arbejdet med læsning på 4.-6. årgang i skolerne, særligt hvad angår 4. årgang. Udviklingen ses også på landsplan. Udviklingen indikerer, der er behov for initiativer, der bidrager til, at børn bevarer læselysten efter de har knækket læsekoden og er blevet selvhjulpne læsere. Rapporter viser, at børnenes læselyst falder i den periode, hvor børnene knækker læsekoden og forældrene slipper taget.

Tænketanken "Fremtidens Biblioteker" peger på, at samarbejdet mellem skolerne og folkebibliotekerne er vigtige for at øge børns læselyst. Tænketankens undersøgelse "Børns Læsning 2017" viser, at børn mest forbinder læsning med skole og pligt. Læselysten kommer ikke af sig selv, men skal understøttes af blandt andet voksne rollemodeller, der inspirerer til læsning og oplevelser med litteraturen.

Ved at afsætte 50.000 kr. til nye læseinitiativer vil der i samarbejde med skolerne årligt kunne afholdes børnelitteraturdage på Favrskov Kommunes fire biblioteker rettet mod eleverne på mellemtrinnet. Børnelitteraturdagene skal tilbyde børnene forskellige tilgange til litteraturen som inspiration og lyst til læsning og vil for eksempel kunne omfatte besøg af børnebogsforfattere, fortællinger, konkurrencer m.m. Børnelitteraturdagene skal bidrage til at løfte det at læse fra det rent læsetekniske til også at inspirere til fælles oplevelser i og med litteraturen.

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Udmøntningen af nye læseinitiativer skal ske i en koordineret indsats mellem bibliotekerne og skolerne og sikre, at initiativerne ligger i forlængelse af Favrskov Kommunes øvrige indsatser, der har til formål at øge børnenes læselyst.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	50	50	50	50
Driftsindtægter				

Nr.	U-604ny
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Forhøjelse af pulje til Kulturinitiativer
Politikområde	603 Det kulturelle område
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

Beskrivelse af forslag:

Det foreslås, at der afsættes 156.000 kr. årligt til forhøjelse af pulje til Kulturinitiativer.

Kulturinitiativer understøtter udviklingen af kulturelle tiltag og aktiviteter i Favrskov Kommune. Budgettet til Kulturinitiativer udmøntes af Kultur- og Fritidsudvalget efter retningslinjer besluttet af udvalget. En del af beløbet fordeles på baggrund af ansøgninger fra foreninger i kommunen ved to årlige ansøgningsrunder. Kultur- og Fritidsudvalget kan derudover iværksætte egne initiativer. Ansøgninger under 20.000 kr. behandles af Kulturelt Samvirke.

Puljen til Kulturinitiativer er inden for de seneste år anvendt til en række større og mindre kulturelle begivenheder, herunder for eksempel teaterprojektet "Spådommen om Høje Stene", "Hinnerup Sommerskole" og "Kunst i Favrskov".

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:

Der er i Budget 2020-23 afsat et beløb til Kulturinitiativer på 594.000 kr. En forhøjelse af budgettet til Kulturinitiativer på 156.000 kr. finansieres ved en tilsvarende reduktion i budgettet til "Nye samarbejder på det kulturelle område" (R-604).

En udvidelse af budgettet til Kulturinitiativer gør det muligt i højere grad at understøtte det lokale kulturliv samt at iværksætte yderligere kulturtilbud i kommunen.

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:

	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	156	156	156	156
Driftsindtægter				

Nr.	U-605ny
Reduktionsforslag	
Udvidelsesforslag	X

Forslag	Hjælpepakke til foreninger
Politikområde	602 Folkeoplysning
Udvalg	Kultur- og Fritidsudvalget

Tiltag (sæt x)	Strukturændring	Serviceændring	Effektivisering	Andet
		X		

Beskrivelse af forslag:
<p>Der afsættes 500.000 kr. i 2021 til en hjælpepakke til de folkeoplysende foreninger i Favrskov Kommune. Beløbet afsættes på baggrund af et foreningsforslag fra Folkeoplysningsudvalget om at afsætte et engangsbeløb til at understøtte foreninger, der kan dokumentere et økonomisk tab eller uforudsete udgifter i forbindelse med COVID-19.</p> <p>Covid19-situationen har medført usikkerhed for foreningerne i forhold til aktiviteter, planlægning af arrangementer, økonomi mv. Hjælpepakken til foreningerne skal medvirke til at understøtte foreninger, der har lidt et økonomisk tab i forbindelse med covid19-situationen.</p> <p>Nedlukningen af samfundet i foråret 2020 har medført, at det ikke har været muligt for foreningerne at afholde de normale aktiviteter for medlemmerne. Det har ikke været muligt at gennemføre planlagte aktiviteter, som fx stævner og spejderlejre eller fungere som hjælp til større arrangementer, hvor der tjenes penge til klubkassen. Det må også forventes, at nogle foreninger risikerer at miste medlemmer og sponsorindtægter.</p> <p>Beløbet afsat til hjælpepakken til foreninger udmøntes af Kultur- og Fritidsudvalget. Kultur- og Fritidsudvalget fastsætter de nærmere retningslinjer, ansøgningsfrister mv. for tilskud fra puljen.</p> <p>De økonomiske forhold for foreningerne i lyset af COVID-19 situationen kendes ikke fuldt ud på nuværende tidspunkt og skal følges tæt. Der skal i forlængelse af udmøntningen af hjælpepakken følges op på foreningernes økonomiske situation og driftsvilkår på møde i Kultur- og Fritidsudvalget medio 2021.</p>

Beskrivelse af servicemæssige og økonomiske konsekvenser:
<p>Det forventes, at en økonomisk håndsrækning til foreningerne vil betyde, at foreningerne har bedre muligheder for at komme igennem covid19-situationen. Beløbet kan medvirke til, at der fortsat er et velfungerende foreningsliv i Favrskov Kommune.</p>

Økonomiske konsekvenser (i 1.000 kr.) i 2021-priser:				
	2021	2022	2023	2024
Driftsudgifter	500	0	0	0
Driftsindtægter				